

РЕЦЕНЗІЯ

завідувача кафедри ветеринарної хірургії імені академіка І. О. Поваженка
Національного університету біоресурсів і природокористування України,
доктора ветеринарних наук, доцента **МАЛЮКА Миколи Олексійовича**
на дисертацію **ПЕТРУШКО Анастасії Сергіївни** на тему:

**«Артеріальна тромбоемболія в свійського kota
за застійної серцевої недостатності (діагностика і лікування)»**,

подану на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»
галузі знань 21 «Ветеринарна медицина»

Актуальність обраної теми. Патології серця та їх ускладнення поширені серед котів і займають вагомe місце в практиці ветеринарного лікаря. Поширеність кардіоміопатій у котів перевищує 95 % від усіх хвороб серця. Ускладненням кардіоміопатій є серцева недостатність та артеріальна тромбоемболія. Етіологія і патогенез артеріальної тромбоемболії за застійної серцевої недостатності є маловивченими. Через агресивний початок і сильний больовий синдром, відсутність кваліфікованої допомоги за розвитку кардіогенної артеріальної тромбоемболії, тварини часто піддаються евтаназії, проте більшість котів, що переживає криз, за належного лікування, відновлюються впродовж 4–6 тижнів. Виходячи з цього тема дисертації Анастасії Петрушко є актуальною.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна та практичне значення. Дисертація Анастасії Петрушко підготовлена на основі власних експериментальних досліджень, які проведено методично правильно, із використанням класичних і сучасних методів досліджень (клінічні, гематологічні, рентгенографічні, ехографічні). Дисертація є складовою частиною науково-дослідних робіт кафедри терапії і клінічної діагностики (нині – кафедра внутрішніх хвороб тварин) Національного університету біоресурсів і природокористування України згідно з науковою темою: «Розробити методи діагностики, терапії і профілактики за внутрішніх хвороб домашніх тварин» (номер державної реєстрації 0120U102167, 2020–2024 рр.).

Достовірність наукових досліджень. Про достовірність одержаних авторкою результатів досліджень свідчать використані сучасні та новітні методи досліджень.

Повнота викладених матеріалів досліджень в опублікованих працях. Основні положення дисертації викладено у 10 наукових публікаціях, з яких 4 статті у наукових фахових виданнях України, 6 тез наукових доповідей.

Аналіз структури і змісту роботи. Оформлення дисертації оцінювалося відповідно до наказу Міністерства науки та освіти України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року).

Дисертація складається з анотації, переліку умовних позначень, вступу, опису матеріалів і методів дослідження, результатів досліджень, аналізу і узагальнення результатів

досліджень, висновків, пропозицій виробництву, списку використаних джерел та додатків. Робота ілюстрована 19 таблицями і 21 рисунком.

У дисертації Анастасії Петрушко наведено результати комплексних досліджень хворих на артеріальну тромбоемболію котів з використанням клінічних, ехографічних, рентгенологічних, морфологічних і біохімічних методів.

Здобувачка встановила, що тромбоемболія у котів є поліетіологічним захворюванням, яке характеризується раптовим початком, сильними больовими відчуттями, агресією, вокалізацією, тахіпоне, місцево зниженням температури, анемічністю чи ціанозом тканин враженої кінцівки, її парезом чи паралічем.

Дисертанткою доведено, що ехокардіографічні зміни (розміри лівого шлуночка, лівого передсердя та товщина їх стінок) у котів за кардіогенної артеріальної тромбоемболії більш виражені порівняно з гострою серцевою недостатністю. Вперше обґрунтовано схему комплексної діагностики артеріальної тромбоемболії у котів, яка включає клінічний огляд, ехографію, рентгенографію та лабораторне дослідження крові.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності. Дисертація є самостійно написаною кваліфікаційною науковою працею із науково-обґрунтованими висновками та рекомендаціями, які подані авторкою для публічного захисту. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей, результатів або слів без оформлення належного цитування. Таким чином, у дисертаційному дослідженні відсутні порушення академічної доброчесності.

Питання для дискусійного обговорення:

1. В тексті трапляються деякі граматичні помилки, наприклад: с. 24 «паралічем», с. 116 «можть», с. 71 «пород», с. 38 «біфуркацію», с. 80 «кахесична», с. 109 «більості».

2. На с. 6, 7, 43, 46, 50, 54, 55, 57, 79, 97, 98, 109, 116, 126 авторка дисертації використовує слово «протягом» – більш доречно використовувати «впродовж».

3. Вважаю некоректним висловлювання «адгезії тромбоцитів до місця пошкодження» (с. 33). На наш погляд, правильно писати «адгезії тромбоцитів у місці пошкодження».

4. С. 45 «шматок тромбу, що відломився від основного великого тромбу» – доцільно, на нашу думку, писати «шматок тромбу, що відділився».

5. С. 47 «утворений тромб швидко росте, згодом старішає та може розколюватись на декілька емболів» – доцільно, на нашу думку, писати «фрагментації тромбу та потрапляння його до кровотоку».

6. Авторка вживає термін загальний і біохімічний аналіз крові (с. 52), доцільно, на нашу думку, писати «морфологічний і біохімічний аналіз крові».

7. На с. 55 авторка дисертації пише: «котів розміщували в кисневий бокс». Правильно писати «поміщали в кисневий бокс».

8. На с. 58 дисертантка пише «біохімічного, гематологічного досліджень». На нашу думку, доцільно писати «гематологічні дослідження (морфологічні, біохімічні)».

9. Потребує пояснення, чому у котів дослідних груп за гострої серцевої недостатності і кардіогенної артеріальної тромбоемболії відбувається підвищення вмісту гемоглобіну, а кількість еритроцитів не змінюється відносно контрольної групи котів?

Загальний висновок. Дисертація Петрушко Анастасії Сергіївни на тему: «Артеріальна тромбоемболія в свійського kota за застійної серцевої недостатності (діагностика і лікування)» є завершеною науковою роботою, виконаною самостійно. Наукові положення, висновки і рекомендації характеризуються науковою новизною, теоретичним і практичним значенням, достатньо обґрунтовані. Зміст дисертації відповідає меті і поставленим завданням та повністю розкриває тему, за якою виконувалася робота.

За змістом і оформленням дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03 квітня 2019 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), а її авторка Петрушко Анастасія Сергіївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Рецензент завідувач кафедри ветеринарної хірургії імені академіка І. О. Поваженка Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор ветеринарних наук, доцент Микола МАЛЮК